

Redaktör: Lars Rombo

Nr 305, utskrivet v 21 2019

Kära läsare!

Så är det dags igen. Och nu ändrar vi sättet att ställa frågor till Svar Igår. Hittills har frågor skickats till mailadressen svarigar@gmail.com. Denna kommer inom kort att upphöra och istället finns nu en flik på vår hemsida www.reseradet.com som heter "Fråga svarigar". Efter inloggning ställs frågor direkt till Svar Igår via formuläret på den sidan.

Fråga: Kvinna född -83 ska åka till Libanon, hemlandet, och vara borta från 22/6-11/8. Rekommendation hepatit A+B och tyfoid. Hon är gravid v 16 nu, planerad nedkomst för barn 27 sep. Kan jag ge vaccination? Min läkare vågade inte ta ställning.

Svar: Ja men hellre avdödat tyfoidvaccin än levande försvagat.

Fråga: Familj med tre små barn, 5 år, 3 år, och 8 mån, ska resa till Saudi och bl a besöka Mecka. De får Nimenrix och intyg men behöver vi vaccinera bebisen som de inte vet om de lämnar till släktingar i Saudi eller tar med till Mecka?

Svar: Det går väl bra att också vaccinera 8 mån barnet. Risken är faktiskt större för spädbarn.

Fråga: Vi har en familj som skall flytta till Kina i slutet av juli. Barnen fick första dosen Ambirix 23/1 i år och ska egentligen ha andra dosen 22/7. Kan man ge andra dosen någon vecka innan eller ska man låta dem vänta tills att de flyttar hem till Sverige igen om något år eller två?

Svar: Ge hellre dos 2 innan de åker

Fråga: Nu ringer en av våra kunder, en större kommun, och frågar kring vaccinationer för ett familjehem. Familjehemmet är nystartat och personalen är inte vaccinerad mera än det vanliga. Hemmet kommer att ta emot barn från

Etiopiens flyktingförläggning, men barnen är ursprungligen från Eritrea. Personalen vet inget om barnens hälsostatus idag och är oroliga eftersom de vet att det brukar ta relativt lång tid efter ankomst till Sverige innan de får sin hälsoundersökning. Barnen är 4, 6, 8, 10, 12, 19, 20 år gamla och anländer 2/5. Personalen består av 6 personal: Fyra individer i åldern 24-31 år utan sjukdomar, en medelålders person med diabetes typ 1 och en nära pensionen med kortisonbehandling (minimal changes?). De har funderingar kring om de behöver vaccination mot hepatit A och/eller B samt tuberkulos samt ev annat. Vad jag kunde se från Smittskydd så ska inte asylboenden erbjudas något av ovanstående såvida inte någon som bor där misstänks/konstateras ha den sjukdomen. Det finns ju de med latent TBC som smittar ändå?! Gäller samma för familjehem som för asylboenden?? Tänker bl a på att kontakten med så små barn blir mycket mera tät och närgången. Vad skulle du rekommendera?

Svar: Skillnaden mellan teori och praktik blir ibland uppenbar. Jag skulle definitivt rekommendera hepatit A + B (Twinrix) till denna personalgrupp även om de inte blir bra skyddade förrän dos 2 om en månad. Snabbvaccination tänkbar 0+7+21 men kräver en extra dos efter 1 år. Stark indikation för BCG för ovaccinerad personal eftersom Eritrea är ett rejält högriskland men skyddet får du inte förrän om 6-8 veckor.

Fråga: Om jag förstått rätt kan man vaccinera personer som fyllt 50 år med Encephur dag 0,14 och 21 och få samma antikroppssvar som dag 0+1 mån + 2 mån. Gäller detta även för FSME immun?

Svar: Hellre 0+7+21 (längre intervall mellan dos 1 och 2). Bör fungera också för FSME-immun.

Fråga: Flicka 16 år kommer till oss och säger att hon 2012 i februari sökt läkare för extrem trötthet i perioder Blodprov visade pågående

TBE-infektion, något som läkarna inte trodde på p g a fel årstid. Hon har sedan dess haft problem med huvudvärk som kommer och går, något som läkarna inte tror beror på ev gammal TBE-infektion. Vad tror du? Hon undrar nu om hon kan vaccinera sig mot TBE? Ska vi ta nytt antikroppspröv? Om positivt svar behöver hon vaccinera sig då?

Svar: Har hon haft TBE är hon livslångt immun och behöver inte vaccin. Men lägre titrar kan också bero på tidigare vaccination om hon har fått en sådan.

Tilläggsinformation och **ny fråga:**

Hon har inte vaccinerat sig tidigare. Hon hade 2012 låga titrar på provet som påvisar pågående infektion. Tycker du att vi ska kolla om det eller kan vi lita på detta?

Svar: Konstigt provsvar - man brukar ha höga titrar efter genomgången infektion = ta om dessa!

Fråga: Har en ung kille som fick sin 3:e dos FSME Immun 2015-08. Fick sedan dos 4 "för tidigt", 2017-11. Ska jag se de båda doserna som en dos? När ska han i så fall ha nästa?

Svar: Nja, det blev inte så tokigt. Jag skulle räkna med den och nu förlänga till 5 år.

Fråga: Hur ska man tänka framöver för de resenärer som vaccinerades mot hepatit A för 30 år sedan, ska man ge en booster och kolla titrar eller kan man tänka livslångt skydd?

Svar: Billigare med en dos vaccin. Ge en sådan när det gått 30 år sedan sist. Tillägg: Efter 40 år sannolikt 90 % fortfarande skyddande och det kan mkt väl vara så att skyddet är livslångt men än så länge följer jag fabrikanternas råd.

Fråga: Har en pat som tagit Priorix i Israel 2016 och fick info att han skulle fylla på den nu och senare med en ytterligare dos. Totalt 3 st. Hur tycker du han ska göra? Räcker det med 2 doser som görs här eller vad rekommenderar du? Hur tätt mellan doserna kan man ge dem? Ska även ta TBE samtidigt.

Svar: Räcker med två doser om frisk i övrigt. Tillägg: Jag borde ha svarat på hela frågan dvs gärna ett intervall på 5 år mellan doserna men 3 år går nog också bra.

Svar på månadens fall:

"Har en kvinna född 1948 som remitterades in p g a planerad levertransplantation. Hann bara få en dos hepatit B-vaccin (fick Engerix) innan hon hux flux fick en lever och fullföljde därför inte vaccinationen. Nu fått tre doser Fendrix men titerkontroll efter tredje dosen visar uteblivet svar på vaccin. Planerar en till dos om 6-12 månader men behöver man göra mer?"

Svar: Intressant. Gissar att hon har en tung immunsuppressiv behandling som förklarar detta. Visst kan du ge en fjärde dos men kanske inte så meningsfullt i dagsläget. Vi får hoppas att hon inte tillhör en riskgrupp. Dos om 6 mån med titer 1-2 månader senare?

Månadens fall:

Fråga: Jag har lärt mig att det är viktigt med minst 2 månader mellan Prevenar och Pneumovax. Häromdagen kom en man som fått Prevenar nästan 2 månader tidigare och önskade nu få Pneumovax. Jag bad honom komma tillbaka när det gått 2 hela månader, var jag alltför försiktig då?

Senare Svar: Du gör ju rätt men man kan informera om att det går att ge tidigare men då med sämre effekt...